

Joachim Heinrich Sibrand

**Ad Memoriam Viri Praenobilissimi, Experientissimi, Dn. Georgii Dethardingii,
Medicinae Doctoris, Serenissimae Dvcis Meclenbvrugicae Archiatri Fidelissimi ...
A Vidua Et Liberis Moestissimis, Recolendam, Cives Academicos Omnivm
Ordinvm Honoratissimos**

Rostochi[i]: Typis Joh. Wepplingi[i], [1712]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1777068304>

Druck Freier Zugang

Kl. 241. (2.) <SON>

17

AD MEMORIAM
VIRI PRAENOBILISSIMI, EX-
PERIENTISSIMI,
DN. GEORGII
DETHARDINGII,
MEDICINAE DOCTORIS, SERENIS-
SIMAE DVCIS MECLENBURGICAE AR-
CHIATRI FIDELISSIMI,
MEDICI GVSTROVIENSIVM MERITISSIMI,
CVM FVNVS IPSIVS GVSTROVII ADORNARETVR

VIDUA ET LIBERIS MOESTISSIMIS,
RECOLENDAM,
CIUES ACADEMICOS OMNIUM
ORDINVM HONORATISSIMOS,
HUMANISSIME INVITAT
IOACHIMVS HEN-
RICVS Sibrand/
Ex I. D. ET MORAL. PROF. PVBL. OR-
DINAR. ACADEMIAE ROSTOCHIENSIS
HODIE **RECTOR.**

ROSTOCHI, Typis JOH. WEPPLINGI, SEREN.
PRINC. & ACAD. Typogr.

Xperimentissimos dici Medicos, & hoc ipso titulo reliquis reliquarum Facultatum Doctoribus contradistingui, ac ab ipsis secerni, notorium est. An autem omnes sint experientissimi in superlativo gradu, an vero saltem experientes, vel etiam experientiores aliis, nemini litem, nec ullam status contouersam, vila ratione mouebo. Sed hac vice a scopo meo haud alienum, nec plane incongruum, vel longius petitum videtur argumentum, si quando in quibusdam verum Christianum cum Medico comparauero. Nimirum in eo, quod ille per experientiam quoque secernatur partim a nouellis, partim a falsis, fictis, fucatisque Christianis, (qui dum re Christianis mihi destituti, nec nomen habere merentur) ac iisdem contradistinguatur: quodque per experientiam, quantum ipsum bonum Dei Verbum actu vitam suam, sumique in corde ipsius exerit efficaciam, vel ea quae in Scripturis ut gesta recensentur, in semetipso quoque suauiter sentit, fides ipsius magis magisque obfirmitur, prout per experientiam, Medici scientia firmior, ac certior redditur. Et quamuis rariora sint exempla Christianorum experientissimorum: Imo si vocabulum hoc rigorose, & ~~zab~~ ^{ane} ~~beas~~, prout sonat, accipere volueris, Christianum experientissimum dari in superlativo gradu, simpliciter negauerim, sicut & in hac imperfectione Medicum haud repieres experientissimum. Si tamen iuxta Jutorum assertum, quod in Legibus Romanis superlativus aliquando ponatur pro positivo, idem ad experientissimi vocabulum applicaueris, negari nequit,

quit , per gratiam summi Numinis , prout Medicos , ita
& Christianos experientes dari : Licet nec hi adeo
sint frequentes , proindeque eorum exempla eo maiore
cura , ac solicitudine posteritati tradenda , & ad ean-
dem transferenda . Solemus pretia rerum ex earum
raritate determinare , illudque plus æstimare , quod
difficilis , vel minori copia inuenitur , minoris vero
cuius maior est copia . Vnde aurum inter omnia me-
talla pretiosissimum , quia rarissimum . Quidni ergo
Christianos , vim , virtutem , & veritatem Verbi diuini
expertos , (quorum , dum contristati in variis tentati-
onibus , probatio fidei multo pretiosior auro , quod per
ignem probatur) in maximo haberemus pretio , cum
rarissimi sint . Illorum Christianorum , prout vulgo
appellantur , haud exiguis est numerus , qui more Eth-
nicorum honeste viuunt , a proæreticis & in sensus in-
currentibus peccatis abstinent , ac de illis quæ in vero
Christiano requiruntur , quænam ab ipso facienda ,
quænam omittenda , eleganter , etiam copiose satis
differere possunt : qui sibi ipsis quasdam formant
de fide saluifica , attributisque diuinis , v. g. omni-
potentia , omniscientia , iustitia , misericordia , aliis-
que , ideas , imo fingunt fidem , quæ tamen sicut inter
speculationes nudas nata , ita omni virtute & efficacia
destituitur , ac in temptationibus perit , corruit , euaneat ;
qui quidem alios redarguere queunt , atque exaggerare
ipsorum vitia , peccata , defectusque , ad se ipsis haud
respicientes , & virtua sua prominimis habentes , eadem
que quantum possunt obtegentes , & excusantes , vel
etiam sub virtutum specie palliantes . Ast ubinam re-
periuntur illi ? qui experti , & proinde certissime sci-
unt , quod tribulatio patientiam operetur . patien-
tia .

tia autem experientiam; experientia vero spem: spes autem non confundat. Rom. V. 3. 4. 5. Sane prout huiusmodi Christiani experientes, gradatim per assistentiam diuinam, a tribulatione ad patientiam, a patientia ad experientiam, ab experientia ad spem & fiduciam in DEVM ascendunt, ita inexperti paulatim descendunt: dum ab initio quidem in tribulationibus patientiam aliqualem, sub spe quam citissime eluctandi, ostendunt, ast ubi instant ab horis protractæ in dies, a diebus in menses, a mensibus in annos, impatientiam produnt, adeoque vim & efficaciam Verbi diuini haud experuntur: experientia destituti, nec spem nec fiduciam in DEVM ponere norunt, sed fiducia sua omni, ynica, & sola in mediis externis acquiescunt, proindeque non possunt non confundi. Quot sunt eorum? qui ipsi experti veritatem, vim, & efficaciam Verbi Diuini Es. XL. 29. ii. Devs sempiternus Dominus, dat lassis virtutem, & robur multiplicat, vt assumant pennas sicut aquilæ, vt currant & non laborent, vt ambulent, & non deficiant. En! iterum gradus, qui quidem rationi sibi ipsi relictae videntur retrogradi, ab assumendo pennas instar aquilarum, progredi velle ad cursum, a cursu ad ambulandum: de veritate tamen diuinitati per gratiam diuinam possunt Christiani experientes. In viis e contra corruptis ac deuils, manuducente Satana & voluptatibus carnis, inuersus itidem communiter deprehenditur ordo, quatenus ambulantes in viis peccatorum mox fiunt currentes, & ex currentibus citato plane cursu ad ea procedentes, quæ carni corruptæ sunt accepta & grata, aquilarum instar, viso cadauere. Ast continuo (ad minimum quoad desiderium sincerum) cursu, in viis Jehouæ ambulantes, & non defici.

deficientes, sunt paucissimi. Quantus eorum numerus? qui ipsi experti, quod fides, si quando probata, patientiam operetur. *Jacob. 1.3* Certe hoc ~~exemplum~~ fidei, Christianus in expertus, nunquam assumet, sed plane reiiciet: quamvis experientia, per gratiam Altissimi, aliud in veris Christianis doceat, quorum patientia in dies augeatur, & ad finem usque perdurat. Quo nouimus eorum? qui vim, virtutem, atque veritatem Verbi diuinū experti, quod questus sit magnus, cum nullo unquam alio, quantuscunque fuerit, comparandus, pietas cum sufficientia, *I Timoth. VI. 6.* Opes conquirere, conquisitas sollicite afferuare, afferuatas sibi soli reseruare, hic questus ubique est maximus: Ast pietatem si queras cum sufficientia, (licet omnes Christiani honeste saltem viuentes, ab imperitis rerum aestimotoribus pro piis habeantur, licet laudetur ipsorum pietas,) deprehendes, quod haec sit ferme non eius, cui-nam enim sufficit? est haec res pro derelicto habita, & abiecta. Quærenda pecunia primum, (quærendi honores, quærendae voluptates) pietas post nummos, qui contra senserit, risui se exponet. In hoc iam communissimo sic dictorum Christianorum statu, anne rara avis Christianus talis, qui coram omniscio, cordium scrutatore, testari potest, quod ipse per gratiam Spiritus Sancti inhabitantem, & vim, & virtutem, & veritatem Verbi diuinū expertus? Optarem sane me falli, & maximum horum inter nos esse numerū. Optarem, pietatem in nullo laudari, in quo non reperiatur, & in nullo reiici, qui reuera eandem possidet: Cum tamen ipsa praxis plerumq; reclamat, eo maiore in aestimatio ponendi, ac instar thesauri pretiosissimi, colligenda sunt exempla eorū Christianorū, qui salua & illæsa veritate huc referri

referri possunt. Fuit talis, cum viueret, Vir præ-nobilissimus, experientissimusque DN. GEORGIVS DETHARDINGIVS, Medicinæ Doctor, & Serenissimæ Ducis Megapolensis Archiater fidelissimus, Güstrouienium meritisimus Medicus; & Christianus experientissimus: qui in corpore suo, multis, gratioribusq; morbis, aliquot ante mortem annis, subiecto, & in animo suo per Verbum diuinum corroborato, multa expertus. Operati sunt in ipso varii morbi, & dolores acutissimi patientiam mirandam, vires mere naturales superantem: Patientia operata est experientiam: (Vnde sæpius dicere solitus: Crucior, vt siam experientissimus, qui quidem sæpius dictus sum, sed non fui) Expertus enim est fidelem esse DEV M, qui non patitur illos, qui ipsi confidunt tentari supra id quod possunt, sed facit cum tentatione prouentum, vt possint sustinere, *1. Cor. x. 13.* Experientia illa operata est spem constarem, certissimamque fiduciam, quæ haud referrit. Expertus est Medicus hic Christianus, quod fides si quando probata, non solum patientiam operetur, sed & ad finem usque perduret, cum non sufficiat bene cursum inchoasse, sed & in eo persistendum. Expertus est quod omnipotens dederit ipsi, lasso quoque virtutem, ac sæpius robur multiplicauerit. Imo tandem expertus, quod magnus sit quantum, pietas cum sufficientia. Non hæc adulatorum more scribo, qui verbis extollunt, quod haud adeo laude dignum & aliis placere student, sed in conscientia abunde conuictus sum, me vera loqui. Quisquis iam nostrum, Cives Academici, veram, solidam, probatam, infuscatamque pietatem aestimare nouit, quisquis perpendit, ynicum quod a Vidua, Liberisque, post mortem Mariti charissimi, Patriscq; honoratisimi, amoris

amoris ac reuerentiae exhiberi potest documentum, hoc
esse, vt memoriam ipsius conseruent, & quem duxer-
int sanguinem, quænam in ipsorum vitæ curriculo
contigerint, quænam ab ipsis gesta, & quisnam tandem
fuerit exitus, posteris relinquant, æquus quoque erit
monumenti huius Judex, atque Virtutum beate defun-
cti admirator, earundemque imitator. Cum autem
haud ex vna aliqua particula, sed non nisi perspecto toto
vitæ cursu, de qualitate pie defuncti iudicare valeamus,
paucissimis eundem haud fictis, falsisq; vtens coloribus,
sed prout in ipso veritate est, exhibebo. Vitæ in hoc
mundo initium sicut, & vallem ærumnarum ingressus est
beate defunctus DETHARDINGIVS NOSTER, anno re-
cuperatæ salutis millesimo, sexcentesimo, quadragesimo
quinto, die secundo mensis Februarii, in munito illo, &
vbiq; celebri Pomeraniæ citerioris propugnaculo, Sedi-
no, vbi domicilium sibi constituerat *Parens* ipsius GEOR-
GIVS. DETHARDINGIVS, Vir rerum chymicarum,
& pharmaceuticarum vnu & experientia celebratissimus,
Serenissimi, Celsissimique Ducis Pomeraniæ quondam
Pharmacopœus, & Amplissimi Stetinensium Scabinatus
Adfessor grauissimus. *Marem* habuit DOROTHEAM
REISICHS. *Aium Paternum* MICHAELEM DETHAR-
DINGIVM, Medicinæ Doctorem, & Physicum apud
Stralsundenses tamigeratissimum. *Aium Paternum*
ELISABETHAM Reichenre. *Aius Maternus* fuit AN-
DREAS REISICH, Ciuis ac Pharmacopœus apud Se-
dinenses integrissimus: *Aia Materna* ELISABETHA
MARSILIA. *Proium Patrum* laudat BARTHOL-
DVM DETHARDINGIVM, Philosophiæ Magistrum,
& Verbi domini Ministrum apud nos ad templum Ma-
rianum vigilantisimum, cuius quoque yariis in locis
me.

meminit Vir maxime Reuerendus, atq; Amplissimus
DN.ZACHARIAS GRAPIVS SS.Theologiæ Doctor, ac
Profess. Publ. ordinarius celeberrimus, Archidiaconus
Iacobæus meritissimus, Dn. Collega, Fautor ac Amicus
noſter æſtimatisſimus, in Rostochio Euangelico p. 114. 115.
196. & 396. Eſt ſane beneficium ſummi Numinis haud
exiguum, ex honestis, Christianis, pietate, probi-
tate & integritate viꝝ conſpicuiſ natum eſſe Parentibus,
quod & certiſſime gratiſſima mente agnouit beate de-
functus noſter, in eo quoq; felix, quod honestiſimos,
probatiſimosq; habuerit parentes: Sed in eo forte,
(niſi cognitum nobis eſſet, & perſpectum, quod omnia
optime dirigat prudentiſſimus, ſapienſiſſimusque Di-
rector) dicendus minus felix, quod cura, educatione,
& conſiliis pientiſſimorum Parentum vti haud potue-
rit, dum in infantia quinque annorum adhuc ipſo
conſtituto, tam pater, quam mater eodem anno ad
ſuperos euocati. Vnde tutelæ aliorum commiſſus,
qui tamen non tam tuitores, quam potius tollitores
fuerunt, & in eorum clafsem referendi, de quibus
elegans quidem quoad ingenii acumen, ait tristis
quoad illos quid experiuntur, celeberrimi Morhofi
Iuſus eſt, de Tutoribus Datius ad J.Ctos.

Fallit Tutores qui dixerit eſſe Datios,
Eſſe ablatios, nemo negare potest.

Tales enim habuit Tutores, qui contra effatum Imper-
atoris in L. 8. §. 5. in fin. C. de bon. que lib. melius eſſe
crediderunt, haud coarctare ſed frænum laxare iuue-
nilibus caloribus, qpo cupidini dediti tristem ſenti-
ant exitum. Ait nec hoc citra mirandam & incom-
prehensibilem Sapientiam diuinam, (quo fine hæc ad-
ducta) quo poſtmodum ipſi eo maior tribuatur laus,
honor

honor, & gloria, dum & illa quæ noxia videntur, ad
animæ salutem dirigere nouit. Quam prouidentiam
diuinam singularem quoque agnouit, & saepius verbis
extulit beate defunctus. Interim a Tutoribus suis pri-
uatæ informationi traditus, vsque ad annum ætatis de-
cimum quartum, quo nondum elapsò ad Scholam
Stralsundensem ipsum ablegarunt, in cuius primam
Classem post accessum introductus. Post anni autem
decursum Sedinum repetere iussus, vbi primum pri-
uata, eademque fidelissima vſus est informatione Dni.
Mag. WAGNERI, postmodum autem anno ætatis de-
cimo sexto in Pædagogio illustri Sedinensi in discentium
numerum receptus. Sed vix per biennium variis
scientiis, ac artibus ibidem enutritum, anno ætatis
decimo octauo ad Academiam nostram Rostochien-
sem eundem miserunt Tutores, ac plenariæ, iuuenibus
potissimum maximopere gratae, & acceptæ libertati
Academicæ tradiderunt, eidemque quæ erogaret, li-
beraliter suppeditarunt, probe gnari, quod in pecunia
parata Juumenum corruptela, cum ad communem vſum
valeat. Direxit tamen fidelissimus Tutor superior be-
ate defuncti cursum Academicum hac ratione, vt non-
solum studium eligeret Medicum, ex Medico sanguine
natus, sed & Præceptores nactus, ac Doctores fidelissi-
mos celebratissimosque, DN. D. JOHANNEM BAC-
MEISTERVM, D. CASPARVM MARCHIVM,
& D. SEBASTIANVM WVRDIGIVM, post fata
adhuc in orbe eruditorum quoad famam viuentes. In
specie vero Contubernialis sui DN. JACOBI KORN-
MESSERS, Candidati Medicinæ dignissimi ductum,
diligentiam, & fidem plus quam fraternalm expertus,
tantosque, ingenii felicite, ac donis ab Altissimo
concessis adiutus, fecit progressus, vt sub præsidio
Viri Prænobilissimi, Experientissimi, Excellentissimique

B

laudati

laudati iam Doctoris JOH. BACMEISTERI problemata quædam Physiologico - Medica, cum Commilitonum applausu publice defenderet. De hinc apud exteros quoque eruditio[n]is thesauros, iamdum collectos, aucturus Hafniam profectus, ibique degentis D. CASPARI KOELICHEN, Hafniensem Physici experientissimi, cuius iam antea priuata gauisus fuerat informatione solidissima, adhuc perdurantem sensit benevolentiam, vtque coeterorum quoque D[omi]NORUM Professorum captaret fauorem, omnem mouit lapidem. Hafnia relicta, Regiomontanam adiit Academiam, vbi & hospitio & coniunctu celeberrimi Professoris DN. M. ROELINGII usus, atq[ue] plus quam paternum affectum DN. D. LEPENERI, & D. WOSEGINTI Medicinæ Professorum famigeratissimorum expertus. Et quando[u]is alias adhuc Regiones peragrandi cupido beate defunctum incesteret, propositum tamen mutauit, cum illa quæ circa administrationem, & gestionem Tutelæ extricanda, ac dirimenda, præsentiam ipsius necessario requirerent, redditum ergo in patriam maturare coactus. Ibidem tamen haud diu substitut, sed illis quæ expedienda erant, prout poterat expeditis, Rosetum nostrum repetuit, ibique vno die, scilicet 7. Nouembris 1667 anno ætatis vigesimo secundo, & gradum Doctoris, & thori sociam assumpsit ANNAM CATHARINAM NESENIAM, B. Doctoris CONRADI SCHVCKMANNI, Antecessoris in hac Alma celeberrimi, (cuius filius D. JOACHIMVS SCHVCKMANNVS, defuncti priuignus, filii loco dilectus) reliqtam Viduam, filiam B. ANNAE SIBRANDIAE, cuius Parens, Pro Auus meus fuit, JOANNES SIBRAND, V. I. D. Codicis in hac Alma Professor, & Syndicus: insimulque singularem Altissimi prouidentiam expertus, dum vix sex elapsis mensibus Stralsundiam vocatus, ac Physici munus ipsi collatum, quod per decennium fideliter, soli-

folcite, dexterrimeque sustinuit, ibidemque miranda
plane habuit fata: quorum illud præ reliquis notatu
dignum, quod lethaliter decumbenfem precibus D.
Gosmanni celeberrimi Theologi, & Henrici Pipeni
reddiderit omnipotens, quod ipsum exemplum, ad
illustrandum quid preces adhuc hodie Cœlus ac senti-
unt Christiani nomine (altem tales) valeant, & oratio
posit, dummodo ~~hunc~~ ^{et} eum Jacob. V. 16. suppresso
nomine Theologus experientissimus, pientissimusque,
CHRISTIANVS SCRIVERIUS in aureo Libello de
Sæculi Swabia dicto, Tom. IV. Concion. 17. §. 24. p. m. 1396.
sequ. edit. in 4to. adducit. Nec minus prouidentiam
memorabilem, quæ hodie circa vocaciones rarius ex-
pectari solet, ostendit benignissimum Numen, dum
beate defunctus minime hæc cogitans, sed debiti cu-
iusdam exigendi causa Gustrouium petens, ac occa-
sione discursus de formandis tempore pestis, a Magi-
stratu, adueniarum quæstionibus, in notitiam perueniens
immortalis memoriae Principis, & solidæ eruditiois
æstimatoris, omnem nostram laudem longe superantis

GVSTAVI ADOLPHI MECKLEN-
BVRGICI, ab eodem tanquam Medicus Aulicus ele-
ctus, tandemque cura Corporis ipsi concredita, in Ar-
chiatrum assimilatus, ubi insimul a Gustrouensibus ad
Physicatum vocatus, in illaque functione post obitum
laudati iam SERENISSIMI DVCIS perstitit, gratia
SERENISSIMÆ DVCIS VIDVÆ
MECLENBVRGICÆ ad finem usque vita ipsius con-
tinuata. Anne hæc apertissime docent, quod fidentem
sibi nesciat deseruisse DEVS? anne ex his euidentis-
sime vestigia Prouidentiæ ac curæ diuinæ, quilibet no-
strum, cui viæ Jehouæ patent, & qui ad easdem respi-
cit, legere potest? eadem tamen haud minus eluce-
scunt ex illis quæ circa duplex matrimonium, & pa-
catissi,

catissimum, & exoptatissimum; prouidit benignissimum Numen. Et quidem primum coniugium anno, prout iam dictum, 1667. initum, fœcundioris fuit prolixis, dum beate defunctus ex Coniuge sua suauissima, dilectissimaque, ANNA CATHARINA NESENIA, D^r. CONRADI SCHVCKMANNI superstitie Vidua tres suscepit filias, & duos filios. Illarum natu maior ANNA DOROTHEA, anno 1668. nata, & matrimonio iuncta VICTORI PFEIFFERN, Pastori Bellinensi, quæ tamen ipsa anno 1695. d. 11. Februar. vna cum quinque liberis suis, uno scilicet filio, & quatuor filiabus, partim statim post partum, partim intenerima ætate extinctis, pie defunctum nostrum præiuit. Media filiarum CATHARINA ELISABETHA, anno 1669. nata, maritum habuit JACOBVM BRVNSING, Serenissimi Ducis Mecklenburgici Venerariorum Praefectum Aulicum, quæ intra primum matrimonii annum eodem mortuo, Vidua adhuc hodie inviuis, in viduitate sua de cura corporis, atque officiis Parentibus exhibendis, laudabiliter fuit sollicita. Tertius in ordine anno 1671 d. 13. Maii natus, est Vir prænobilissimus, experientissimus, excellentissimusque, GEORGIVS DETHARDINGIVS Medicinæ Doctor, & Anatomiae ac Botanices, vt & Mathematum superiorum Professor in hac Alma Publ. Ducal. ordinarius celeberrimus, Fautor noster, Collega, & Cognatus, fratris instar dilectissimus, estimatisimus, clementissimum Numen hoc concesit beneficium, vt studio obsequentissimo gratum semet aliquantis per exhibere, atq; ipse Pater, Patris sui honoratissimi, perdilecti, amorem, curas ac solicitudinem, aliquo modo agnoscere potuerit. Sic enim non solum anno 1697. d. 13. Octobr. per connubium Coniugis suæ suauissimæ, & amabilis, MARIAE REVSCHEN, quam nurum suam non fecus ac filiam impensè amauit beate defunctus, sed &

per benedictionem diuinam natis quatuor filiis. GEORGIO, scilicet CHRISTOPHORO, GEORGIO WILHELMO, GEORGIO FRIDERICO primo, & hoc anno 1707. denato, GEORGIO FRIDERICO secundo, & duabus filiabus, ANNA DOROTHEA, & MARIA LOVISA Patrem suum exhilarauerit. Minor pie defuncti natu filia, anno 1672. nata, CONCORDIA, adhuc Virgo Sponso cœlesti non solum sponsata, sed & ab illo iam dum anno 1698. in habitacionem cœlestem deducta: sicut & filius ex prima conjugie natu minor GOTHOFREDVS, anno 1676. natus, anno 1678. ad cœlites delatus, quem eodem anno, die 20. Maii secuta Mater ipsius, pie defunctum nostrum Viduum relinquens. Secundum matrimonium defuncti nostri haud minus ex voto cessit, cum Matrona nobilissima, ac honestissima, ANNA MARIA WULFRATHEN. B. DN. Commissarii FREIEN relicta Vidua, quæ iamiam obitum Mariti estimatissimi ex animo luget, atque propter fidem Coniugalem summae, & curam Corporis extraordinariam atque indefessam, haud satis deprædicanda, qua pruignum pruignamue suam maximopere sibi deuinxit, quique Matri in istar beandem veneraturos, atque dilecturos, fande spondeat. Cæterum & hæc quoque Coniux beati defuncti numerum liberorum anno 1680. natuitate gemmorum aukit, quamvis & hic postquam per laicum baptismi regenerati, in quo vni nomen GOTHOFREDI, alteri GOTTLÖB impositum, terrenis valedixerint. Licer autem DETHARDINGIVS NOSTER variis negotiis distractus, & in praxi sua satis superque quæ perageret, haberet, nihil tamen minus, otium cane peius & angue fugiens, in edendis quibusdam scriptis, & in consignandis iisdem tempus aliquod, operamque impedit, quæ ameno iucundoque

- scribendi genere semet commandant. Et quidem ex
illis quae iam edita sunt, existant sequentia: præter
1. Diatriben Academicam, exhibentem Problemata Physiolo-
gico-Medica, sub prædio D. Johannis Bacmeisteri Rostoch. 1634.
cucus iam supramentione facta.
2. Disputatio Inauguralis, de imbecillitate Ventriculi, eodem
Præside anno 1667 non solum, exprimitissime iuxta etiam
3. Discours über etliche Fragen einer Apotheker Taxam be-
treffend. Stralsund 1673. 12.
4. Discours vom Flecken-Fieber. Ibid.
5. Examen obstericum, oder Befragung derer Heb. Ammen/
bestehend in 150. Fragen. Stralsund 1675. 12.
6. Der unterwiesene Krankenwärter variuum dessen/ so bei
dem Kranken umgehet/Gebürt/ und Ampt abgebildet / und stree-
steller wird. Niel. 1679. 12.
7. Entwurf von der billigen Retsorge einer Christlichen
Obrigkeit/ so wohl wenn die Pest annoch fern/ als wenn sie auch
schon im Lande/oder in der Stadt. Güstrau 1680. 12.
8. Wohlmeinende Erinnerung vom schädlichen Missbrauch
der Arzneien. Mittel. Rostock 1685. 12.
9. Discours vom Gesund & Brummen zu Rens in Pommern.
Güstrau 1690. 12.
10. Die gemüse und Augenscheinliche Gefahr / und der
Schade derer Kranken/ die ihren Leib zwey oder auch mehrern
Medicis zugleich anvertrauen.
11. Epistola paracistica ad filium, de officio veri Medic. Alt-
dorff anno 1693. 4.
12. Tractat von der Unsicherheit.
13. Parallelismus ad observationes Phisico-Medicas, extantes in
Miscellaneis Curiosorum.
14. Vocabularium in ysum Tyronum Chirurgie.
- Scriptorum autem antedotorum, quedam sunt Medicis, qualis
15. Tractatus de Arthritide ex propria experientia conscriptus.
16. Tractatus de Renunciatione Vulnerum.
17. Note in Syderhammum de Podagra.
18. Otium decennale! Quædam Theologum, v. g.
- Meditatio de fide: de abnegatione sui ipsius? Catechismus in-
nuce: Grammer Wittwen Trost. Meditation über die Passion in
der

der stillen Woche: Gespräch zwischen einen Christen und Welt-
gesinneten: Betrachtung unter Seel und Leib: Gebetbuch. Quae
sane evanescunt, pie defunctum nostrum unum illud necessarium haud
neglexisse, sed ita in terris verlatum ut moliteuma esset in celis.
Cuius adhuc luculentiora producere possum documenta, quæ animum
ostendunt beneficiorum diuinorum haud immemorem, sed sapienter
hæc secum voluensem reuolueremque, vnde non potuit non vene-
ratio, amor, astimum, atque laus benefactoris summi etatci. Ni-
mirum repertus est Index tecmeriorum prouidentie & tutele divine,
cuius rubrum sequentis tenoris: Resenso beneficiorum, a summo &
Altissimo in me collatorum, quorum adhuc memini ab infantia, ad
canitatem usque. Nigrum autem ita se haber.

1. Maximum, iramenum, & ineffabile beneficium reputo, quod
DEVS me ex nihilo formauerit hominem, & ex tantillo feminis, cor-
pus & animam construxerit; & quantumvis viraque manus, dum ir-
lucem prodit, sexto digito abundauerit, (quem Chirurgi perita-
rhanus forcice absulit,) haud tamem maiorem deformitatem Creator
meus admiserit.

2. Cum quadrienniis coram Parentibus saltarem, in vrebum,
huiusque epistomum, tanta vi incidi, vt orbitam oculi sinistri gra-
uissime laeserim, cicatrice notabili ad senium usque superfite, etra-
quod oculus inde labem contraxerit.

3. Sexto etatis anno, defunctis Parentibus percharis, mortari-
um in officina Pharmaceutica quinquaginta & ultra librarum, pedem
meum sinistrum non tam concusit, quam confregit. Vulnerum tamen
tam affabre fuit consolidatum, vt nullam inde in pede illo senserim,
vñquam molestiam.

4. Morbos infantiles, Variolas praesertim, & morbillos, ci-
tra vestigium, vel aliquod damnum superauit.

5. In obsidione patria decenniis puer inter tot ictus tormento-
rum & pyropilarum iactus saluus evasi.

6. Sedini alumnus Illustris Pædagogii, pugnantibus inter se
comnititionibus meis, & vigilibus illius loci, caput meum grandi
vecte adeo fuit percussum, vt sanguis primum, mox pus ex auro si-
nistra profluxerit, etra omnem tamen abhinc obauditionem.

7. Medicinae studiosus, ephes in flumen Vatram precipitor,
& vorticibus eius abreptus, in eo fui, vt mox rotis committerer,
ast gratia diuina me liberare nouit, & saluum ex aquis protrahi iussit.

8. In itinere Regiomontum versus, cum per aggerem excel-
sum

sum & præcipitem prope Vistulam iter facerem, comite Studio Joh
ris Grasmanno, ex incuria aurigæ præcipites dati sumus cum carpen
to, ac oneribus huic impositis. Euasi incolumis, comite meo gra
uiter læso, qui anno vix clapsö inde obiit.

9. Febri petechiali grauiter decumbentem Sundii, me DEVS
precibus suorum reddidit.

10. Grauiter me alio tempore decumbente, Senatus populusq;
Stralsundensis, Physicatus officium detulit Doctori cuidam Medicinæ; ast
cum ex morbo reconualecerem præter spem omnium denuo, & alte
ra vice Physicus constitutus sum, occumbente illo, quem substituerant.

Quibus & hoc annexendum, quod tanquam summum benefici
um sepius depradicauit defunctus noster, semet in schola crucis va
rie, sedulo, & in optimo ætatis flore exercitatum, quam quidem
maximopere fugiunt Christiani inexperti (gaudia mundana, & terre
na querentes) instar Scholarium ignatorum, & insipientium: ex
peri autem Christiani summum exinde colligunt amorem, & grati
am diuinam, non ad illa respicientes quæ in sensu: incurruunt, sed ad
fructum, commodum, & emolumentum uberrimum. Dum ergo
defunctus noster in Domino vixit, in Domino quoque ipsi morien
dum fuit: Vbi de morbo ipsius, mortis præcursor, loquentem audi
amus filium unicum supra laudatum. *Alis*, scribit hic, & presertim
Principibus inseruendo, se ipsum consumit. Arthritis tam uaga, quam
fixa, calculus, & caterua symptomatum, Satellitum instar, aut magis
carnificum, morbos istos stipans, furores suos exercuerunt, ut exerce
rent patientiam eus, & animi magnitudinem, quos sustinebat Spiritus
Sancti gratia. Marasmus tandem senilis finem fecit laboribus & acti
bus, & passiis, illumque tradidit requie aeterna anno 1712. sub auroram
undecimi diei Mensis Martii. H. J. Et quidem in summis doloribus
patientia tamen summi Numinis gratia, haud læsa: Sed breui ante
obitum tempore, hæc verba was Gott thut das ist wohl gethan es
bleibt gerecht sein Wille, & que sequuntur, protulit, tandemque in
ter fletus, preces, & suspiria suorum placide in Domino obdormiuit.
Nostrum iam est, Ciues Academicci, vestigiis laudatissimis Commilito
nis nostri insistere. Spectauimus eundem scite, ac recte currentem.
Nosmet adhuc currimus in stadio, forte per horam saltem, vel qua
drantem horæ, vel momentum, sed non omnes accipiunt *Begleiter*.

Sic curramus, vt comprehendamus!

P. Sub Sigillo Rectoratus Academicci, d. 7. April. A. O. R.
clo 17ccXII,

Ex
Bibliotheca
Academica
Rostochiensis

1777
Me
er
Mechan
K

K

